

'One-hit wonder' clàssics

En l'àmbit de la música pop, l'expressió *one-hit wonder* fa referència a un grup o solista que és conegut entre el gran públic per una única cançó. Un cas pràctic: Bobby McFerrin és vocalista de jazz, director d'orquestra, ha enregistrat més de vint discos, ha guanyat deu premis Grammy, i el 1988 va enregistrar una cançó cèlebre: *Don't worry, be happy*. De ben segur que la coneixeu, però... en coneixeu cap altra seva? Només els seus fans responen afirmativament la pregunta; Bobby McFerrin és un one-hit wonder.

La idea es pot traslladar a l'àmbit de la música clàssica; ¿hi ha compositors clàssics que siguin famosos per única obra? Us proposem d'escoltar cinc peces i que per a cadascuna respongueu dues preguntes: ¿la coneixeu?, ¿en coneixeu cap altra d'aquest compositor? Si les respostes són sí i no, som davant d'un one-hit wonder clàssic.

Te Deum de Charpentier

Marc-Antoine de Charpentier (1643-1704), mestre de capella de l'església de Sant Lluís dels Jesuïtes de París, va compondre el seu *Te Deum*, en *Re menor*, H. 146 pels volts del 1690. L'obra va quedar llargament oblidada fins que el musicòleg Carl de Nys la va redescobrir el 1953. El 1954, el prelude del *Te Deum* va ser escollit com la sintonia que precedia les transmissions de la Unió Europea de Radiodifusió. ¿I qui no ha sentit mai aquests vuit compassos abans d'un Festival d'Eurovisió o d'un concert d'Any Nou?

En aquest vídeo podem escoltar les quatre primeres parts del *Te Deum* ("Preludi", "Te Deum laudamus", "Te aeternum Patrem" i "Pleni sunt coeli et terra") interpretades per Le Poème Harmonique, dirigit per Vincent Dumestre.

Cànon de Pachelbel

Poc es pensava Johann Pachelbel (1653-1706), respectat i conegut compositor i organista, que el seu Cànon i fuga en *Fe major* per a tres violins i continu seria (pràcticament?) l'única peça per la qual el

recordaríem. De fet, només el recordem pel *Cànon*, perquè la fuga desapareix misteriosament de la majoria de les interpretacions. Aquesta obra, composta en una data indeterminada, molt probablement per la mateixa època que el *Te Deum* de Charpentier, és avui dia una de les més versionades i, val a dir-ho, més parodiades de la música clàssica.

El conjunt barroc Ímpetus, dirigit per Yago Mahugo, interpreta en aquest vídeo el *Cànon* (sense fuga) en la versió original.

L'entrada dels gladiadors de Julius Fučík

És possible que ni el títol de la peça ni el nom del compositor us diguin res, però la música la coneixeu. I quan la sentiu no penseu en gladiadors sinó en el circ. Originàriament era una marxa militar, composta el 1897 pel txec Julius Fučík (1872-1916); el seu primer títol va ser *Grand marche chromatique*, op. 68, i ell mateix en va canviar el nom per *L'entrada dels gladiadors*. A partir del 1901, l'arranjament que en va fer el compositor canadenc Louis-Philippe Laurendeau es va popularitzar i ja no podem escoltar-la sense pensar en pallassos.

L'orquestra Inland Valley Symphony, dirigida per Vance Reger, interpreta la marxa en una versió simfònica.

Dances polovtsianes de Borodín

Quan Aleksandr Borodín va morir el 1887 va deixar inacabada l'òpera *El príncep Igor*; l'obra es va estrenar el 1890, completada per Rimski-Kórsakov i Glazunov. El seu ballet, les *Dances polovtsianes*, s'ha emancipat de l'obra i s'interpreta sovint en concerts, bé en la versió original per a orquestra i cor, bé en versió només orquestral. A més, l'òpera es va adaptar i convertir en el musical *Kismet*, estrenat a Broadway el 1954; el número més conegut del musical és el duo "Stranger in paradise", que es correspon amb la primera part del ballet; també se'n va emancipar, tot convertint-se en una cançó d'èxit amb nombrosos intèrprets.

El vídeo presenta les danses amb la coreografia de Mikhaïl Fokine, interpretades pel Ballet Mariïnski i l'Orquestra del Teatre Mariïnski dirigida per Valery Gergiev.

La dansa de les hores de Ponchielli

El pas de dos d'un hipopòtam amb tutú i un cocodril o les corredisses amb estruços i elefants formen part de l'imaginari col·lectiu des que Walt Disney va incloure a la pel·lícula *Fantasia* (1940) *La dansa de les hores*. Aquesta peça també és un ballet d'una òpera, *La Gioconda* d'Amilcare Ponchielli (1834-1886). Malgrat ser el compositor més important de l'època després de Verdi, aquesta òpera, estrenada el 1876, és l'única obra seva que forma part del repertori actualment.

Aquí tenim la primera part del ballet a *Fantasia*, amb els gràcils estruços com a protagonistes:

¿Són aquestes peces obres de *one-hit wonder* clàssics? Quines altres obres i compositors proposaríeu?